

zvesti slovanski rod, kateri nikdar ne bode dopustil, da bi se teh dežel le en palec odtrgal od naše Avstrije.

* *Kolera* pričela se je prikazovati na Ogerskem. Nadejamo se pa, da ni azijska kuga, ampak le sporedična domača bolezen, katera se v jeseni rada prikaže.

* *Nove dopisnice tudi za odgovor.* S 1. avgustom so se uvedle dopisnice s plačanim odgovorom za notranje občenje Avstro-Ogerske, za občenje z Bosno in Hercegovino in za občenje z Nemčijo. Dopisnica ima dva lista; prvi list služi za prvotno objavljenje, drugi pa za odgovor prejemnikov. Kedar se kdo posluži take dopisnice, mora pisati na drugo stran prvega lista ter se morata oba lista skupaj držati; kdor odgovarja na tako dopisnico, mora prvi list proč odtrgati, na drugi list pa pisati. Dopisnica velja 4 krajcarje. Dopisnico z odgovorom more dotičnik poslati samo v oni poštni okraj, od koder je prišla cela dopisnica. Dopisnice se lahko rekomandujejo.

Praznik sv. Cirila in Metodija na Dunaji.

Pismo G. Galagana J. S. Aksakovu. *)

Predsedatelj „slavjanskega občestva“ v Kijevu je prejel tiskano v ruskem jeziku pisano vabilo občestva slavjanskih študentov dunajskega vseučilišča k prazniku v spomin tisočletne slavjanske liturgije, katero sta vpejla sv. Ciril in Metodij. V tem vabilu je bilo naznanjeno, da služba Božja ima biti v slavjanskem jeziku po starih slavjanskih knjigah na Dunaji v cerkvi sv. Ane. Ker sem se ravno odpravljal za granico, sklenil sem kot ud kijevskega „slavjanskega občestva“ na podlagi imenovanega vabila udeležiti se praznika in prišel sem na Dunaj na vigilijo praznika, to je, 26. junija zvečer.

Ker je bilo v vabilu rečeno, da se bo začela služba Božja ob 11. uri, tedaj odpravil sem se 27. junija uže ob 9. uri iskat cerkev. V cerkvi sv. Ane je bila tiha maša in cerkev polna ženskih. Najeti moj sluga me je peljal v zakristijo, kjer sem začel zakristana izpraševati o namenjeni službi Božji. On ni o tem nič vedel in rekel je, da se nič posebnega ne pripravlja; nazadnje pa mi je svetoval, naj grem v samostan redemptoristov, v katerem je vedno nekoliko Čehov mnihov in je v cerkvi njihovi pridiga česka. Odpravil sem se v ta samostan, in, ker sem tudi tam našel tiho mašo, šel sem v zakristijo. Med tem, ko sem čakal českega

*) To pismo gosp. Galagana znamenitemu Aksakovu je jako važno, kakor za Ruse, tako tudi za druge Slavjane. Preblagi mož odkritosrčno pripoveduje, kar je zapazil v Beču. Za nas v Rusiji je njegovo mnenje važno zato, ker po odstopu iz ministerstva slavjano-ljubivega ministra grofa Tolstega so mnogi ruski časopisi grdo hujskali vladu in narod na nas, ki smo prišli iz Avstrije. „Bereg“ je celó pisaril, da „grof Tolsti je na mesto klasikov-učiteljev privabil iz avstrijskih — kabakov (Nemec bi rekel: „aus Winkelneipen“) poldrugsto nevednih srečolovcev“. Nu, dunajski dopisnik „Bereg“ je bil sam, osobno, na prazniku slavjanske akademične mladine; imel je priložnost prepričati se, kdo je pravičen ali „Bereg“, ali gosp. Galagan? Dunajski dopisnik „Bereg“ o tem prazniku do zdaj še vedno — molči! — Komentar pisati o pismu blagega moža, bilo bi greh; dovolj se mi zdi, da sem ga poslovenil, kolikor mogoče od besede do besede. Bojim se le, da tisti, ki so v 192. listu „Moskovskih Vedomosti“ čitali prekrasni original, bodo rekli, da sem ga slabo poslovenil.

Kaluga 30. julija 1880.

M. S. Bole.

mnih, katerega so mi obljubili poslati, je prihajalo va-njo mnogo ženskih razne starosti, vprašat, kedaj bo izpoved. Dolgo bi bil čakal, ko bi ne bil prišel iz cerkve tisti mnh, ki je imel tiho mašo. Njemu sem razložil, po kakem povodu sem prišel. Al ta jako blagovidni česki mnh mi tudi ničesa ni mogel razjasniti. On je nekaj slišal o peti maši v slavjanskem jeziku, al kje in kedaj bode, o tem vsem ni nič vedel. Smehljaje je rekel, da maše v slavjanskem jeziku tudi biti ne more, ker to je protivno pravilom rimske cerkve; taka maša more biti le pri novokatoličanih (ki se navadno starokatoličani imenujejo), kateri imajo na Dunaji svojo posebno cerkev.

S takimi neugodnimi rezultati sem se vrnil domov, kjer sem našel pisemce očeta Rajevskega, v katerem me je on opovedil, da je ravnokar prejel vabilo k slavjanski službi Božji, ki ima biti v cerkvi frančiškanskega samostana, pri kateri pa on sam biti ne more, ker mora opravljati, kakor vsako nedeljo, službo Božjo v svoji cerkvi. (Dal. prih.)

Naši dopisi.

Iz Zagreba 20. julija. — Od sl. ravnateljstva nar. zoologiškoga muzeja prejeli smo sledečo prošnjo, katero naj bi naši gosp. prirodnoslovci strokovnjaki o živalstvu blagovoljno „ad notam“ vzeli. Glasí se tako-le:

Molba.

„Jugoslavenški imenik bilina“ velezaslužnoga našega dr. B. Šuleka, kao što je i opet sjajno dokazao veliko bogatstvo našega jezika, tako je dobro došao i jezikoslovcu a i svakomu, koji se biljem bavi, da je pako tako dokazale su vrlo povoljne ocjene spomenutog djela. Nema dvojbe, da narod naš ima može biti jednako mnoštvo imena za životinje, a i to je blago što ga valja sakupiti, tim više sada, od kada oživotvorenjem akademije znanosti i sveučilišta nastala je sve to veća potreba, da se jednom ustanovi znanstvena terminologija i nomenklatura za zoologiju, kao što i za druge znanosti.

Podpisani je već drugom prilikom izjavio svoje mnijenje o načinu sakupljanja i sastavljanja hrvatske zoologičke nomenklature; („Rad“ knjiga XXXVI, str. 86–87,) nu prije nego će se nomenklatura ustanoviti, treba po mogućnosti sakupiti sve narodno blago te ruke. Mnogo su dobra već sabrali Stulić, Vuk, Parčić i drugi leksikografi; ali ovi su često krivo tumačili imena životinja, a još češće jednostavno dodali dotičnomu imenu životinje vrlo nedostatan tumač „vrst ptice“, „vrst ribe“ itd. A nemožemo više tražiti od pukoga jezikoslovca, pošto samo zoolog može biti dovoljno vješt označivanju životinja. Mnogo više gradje imamo od Erjavca, Ettingera, Fabera, Freyera, Pančića, Sabljara, Šuleka, Torbara, Vodopića, Vukasovića itd., ali i to nije sustavno uredjeno ni ustanovljeno, zato vrlo često neskladno, i to nije ni iz daleka sve, što ima u našem narodu.

Podpisani se već više godina bavi sakupljanjem imena životinja (živali), te ih kani kritički izraditi i izdavati. Nu pošto on nemože svuda dospjeti, to se ovim putem obraća na sve rodoljube s molbom, da bi ga u tom poslu podupirali, priobćivši mu imena životinja i stavljajući se s njim u savez, osobito kad bi trebalo sigurnošću ustanoviti, na koju životinjsku vrst spada dotično ime.

Umoljavam sl. uredništva svih slovenskih, hrvatskih i srbskih novina, da bi za volju same stvari pretiskali ovu molbu.

S. Brusina.

V Gorici 9. avg. *) — Ces. namestnik baron De Pretis je od 4. do 7. dne t. m. obhodil naše gorske kraje; bil je povsod častno sprejet. V soboto zvečer se je vrnil po Potabeljski železnici nazaj v Gorico. Danes je predsedoval v seji deželnega šolskega sveta. — Cesarjeva petdesetletnica se bo tudi v Gorici slovesno obhajala. — Včeraj je izdal naš municipij nov pokopališčni in pogrebni red, potrjen v starešinstveni seji od 12. julija t. l. Novo pokopališče se ne odpre 16. dne t. m., ampak nekaj dni pozneje, ker niso neka dela še dovršena in tudi dogovor s cerkveno oblastjo ne še dognan.

Od ilirske Bistrice 10. avg. **) (*O toči dne 31. julija in 1. avgusta.*) Poizvedel sem pozitivno, da je v bistriškem davčnem in sodnijskem okraju omenjena dneva v Čeljah, Zarečji, Topolcu, Trnovem in Bistrici deloma, v Tominjah, Harijah, Breah, Dobropolji, Zarečici, veliki in mali Bukovici, Kosezah, Jasenu, Vrbovu, Vrbici, spodnjem in gornjem Zemonu, Jablanici, Trebčanah in Kuteževem pa v nekaterih vaseh (posebno ob primorski meji) prav vse poljske pridelke, razen gomoljin, toča vničila. Škoda prizadejana se te dneve preiskuje in ceni. Da bi se vsaj prizadetim in uže čez glavo obubožanim nesrečnežem za tekoče leto kaj pri davkih pregledati hotelo, ter se jim od kakoršne koli strani kaka zdatna podpora naklonila! Kočanski kot je pa za letos popolno razdejan. Usmiljenja in tužnih solz vreden položaj!

Iz Žabnice na Gorenjskem 9. avg. P. — Vsak tujec, ki je kedaj potoval skozi naš kraj, ne more dosti prehlvaliti njegove krasne lege, lepega in rodovitnega polja in reda, s kakoršnim se niti mnogo mest ne more ponašati. Mislil si bode vsakdo, da je tudi kmetijstvo na visoki stopinji, — a temu ni tako. Naši kmetje večidel ne cenijo novih iznajdeb, katere služijo v izboljšanje kmetijstva, da! — še prezirajo vse novo, kar je na veliko škodo gospodarstvu. Od teh starokopitnežev moramo izvzeti pa nekaj mož, kateri se trudijo, da bi izboljšali gospodarstvo in se ne vstrašijo vsakega malega stroška. Ker je pa takih gospodarjev le malo, zaslužijo ti, da jih zapišemo z zlatimi črkami. V prvi vrsti zaslužen je Janez Kuralt, posestnik v Žabnici, tudi sl. vredništvu gotovo znan kot vseskozi naročnik „Novic“. Ta mož se neprestano trudi, kako bi izboljšal gospodarstvo in lažje obdelal svoje polje. Lansko leto si je omislil mlatilnico Henrika Lanza v Mannheimu, katerega je tudi vaš cenjeni list priporočal. Mlatilnica je zares izvrstna; kar se je prej moralo tolči in tolči 3 do 4 tedne, omlati se sedaj v 3 do 4 dneh. Neznansko korist mlatilnega stroja sprevidel je tudi kmalu cela soseska, in sedaj mož nima miru — vsak bi rad z njegovo mlatilnico omlatil. Letos si je ta podvzetni gospodar priskrbel tudi slamoreznico od istega H. Lanza, katera se je ravno tako koristno pokazala. Janezu Kuraltu gre čast, da je našim gospodarjem pokazal pot, katere naj bi se držali, da si toliko trpljenja prihranijo. — Naš kraj slovi tudi gledé živinoreje. Naša vas šteje do 60 kmetov in do 300 do 400 krav, kar je uže lepo število. Pač bi trebalo skrbeti, da se za toliko krav priskrbi primerno dosti bikov. Posestnik France Kuralt zasluži zopet pohvalo, da mu je mnogo na srcu dobra živinoreja. To leto je kupil na javni dražbi od družbe lepega leta starega junca, s katerim se bode naša živina gotovo oplemenila. — Rekel je uže marsikdo, in po pravici, da kraj, ležeč med Kranjem in Loko, izgleda kakor vrt, poln sadnih dreves. Za

povzdigo sadjereje storil je največ Matija Hafner, posestnik v Dorfarjih, mož vrlo skušen, ki je za svoje zasluge dobil tudi sreberno svetinjo. *) — Gotovo so našim kmetovalcem mnogo koristile „Novice“, katere se dosti marljivo berejo, in so v našem kraju tudi najprijubljeniji slovenski časopis. Ozirajoč se na veliko korist, katero so „Novice“ ves čas svojega izhajanja našemu ljudstvu donášale, moremo sedaj rešiti 3 vprašanja: „Kaj zboljša gospodarstvo?“ Odgovor na to je: 1) Poduk, 2) poduk, in 3) poduk! — Toča letos tudi našemu kraju ni prizanesla. V ponedeljek 2. avgusta navlekli so se črni oblaki, in med obilo sodro padlo je tudi dosti toče, — velike škode, hvala Bogu, vendar le ni. Žabnica in Bitnje ste le malo zadeti, temveč je pa potolkla sosednje vasi za Savo: Drulovko, Jamo, Breg in Praše.

Iz Dolenjskega 6. avg. H. — Ko se n bival še na Dunaji, pisal sem „Novicam“ o slavnosti, kojo je priredilo slovansko dijaštvo koncem meseca junija v slavo tisočletnice slovanske liturgije. Dopis je bil po vsem objektivni; omenil sem, soglasno z večino slovenskih dijakov, v tem dopisu le, da smo Slovenci tisti večer pogrešali dobrega govornika. No, to pa je bil ogenj v strehi znanega mi „Sočinega“ dopisnika v 29. listu, ki me zategadel surovo napada. Če tak govornik, ki kvasi per longum et latum take stvari, ki smo jih uže davno pozabili, je po mislih „Soč.“ dopisnika Ciceron, naj ga ima za svojega bogá, a drugim treznim slušateljem naj ga nikar ne vriva! Ko sem „Novicam“ poročal o navedeni slavnosti, bil sem jaz in marsikdo mojih kolegov tega mnenja, da vseučiliščna mladina ne sme prikrivati slabosti svojih tovarišev, kajti tako postanejo nekateri ljudje, ki se uže sedaj smatrajo za prvake, še prevzetnejši kakor so. Na tak način pa ne moremo čvrsto napredovati. In to naj nam veljá več nego deželni partikularizem, da je kdo Goričan, drug Kranjec itd. Mnogo bi mogel še poročati „Soč.“ dopisniku v pouk, kako spleza marsikdo do časti „predsedstva“ itd., al ker cilj mojih vrstic ni napadati, ampak le resnico govoriti, napadenemu pa braniti se hudobnih napadov, zato — basta!

Iz Ljubljane. (*Iz odboro ve seje družbe kmet. 1. t. m.*) je „Novicam“ došlo sledeče poročilo: Na predlog gosp. predsednika barona Wurzbacha je bilo sklenjeno, da ob svečanosti 50letnice presvitlega cesarja 18. dne t. m. se podá deputacija odborova k c. kr. deželaemu predsedniku ter ga prosi, Nj. veličanstvu objaviti vedno verno udanost c. kr. družbe kmetijske. — Ker je sl. ministerstvo kmetijstva družbi za popotno podučevanje kmetijstva dovolilo 300 gold. in je subvencijski odbor uže v svoji zadnji seji sklenil, naj se 200 gold. obrne za nadaljevanje lanskega popotnega podučevanja po Dolenjskem, 100 gold. pa za popotno podučevanje o mlekarstvu in sirarstvu na Gorenjskem zunaj Bohinja, se je v današnji seji sklenilo, o prvi zadevi sl. deželni odbor vprašati za mnenje njegovo, kako naj bi se vršilo potovanje na Dolenjskem s podukom o vinoreji, — o drugi zadevi pa vprašati gosp. predstojnika bohinjske kmetijske podružnice za njegovo mnenje, kako naj bi se vršil poduk v sirarstvu zunaj Bohinja na Gorenjskem. — Ker je za nakup žlahnih goved Muriškega in Belansko-pincgavskega plemena sl. ministerstvo družbi izročilo 2000 gold., je bilo sklenjeno, 1000 gold. obrniti za nakup Muriških (Mürzthaler) goved, 1000 gold. pa za nakup Belanskih ali Pincgavskih (Möllthaler und Pincgauer) juncev in junic; za nakupo-

*) Ker prav v zadnjem trenutku nam je še le došel velenjeni dopis, nikakor nismo mogli vsega tiskati; veliki drugi del pride tedaj prihodnjič.

**) Drag nam bode Vaš pohod.

Vred.

Vred.

*) To je res jako veselo slišati in velika hvala gre zato gosp. Kuraltu in gosp. Hafnerju!

Vred.

vanje naprošena odbornika gosp. Seunig in gosp. Lasnik bosta v prihodnji seji poročala, kedaj gresta, eden na Štajarsko, drugi na Koroško, živino kupovat in kedaj potem bi utegnila javna dražba biti. — Ker je sl. ministerstvo kmetijstva željo razodelo po nekoliko iztisih Kozlerjeve knjižice: „Navod, kako naj se popravlja vodnjaki in kapnice, in pouk, kako naj se nabira, hrani in čisti pitna voda“, da bi ta navod razdelilo družbam kmetijskim nekaterih družih dežel, je odbor sklenil, iz svoje zaloge ministerstvu poslati 200 iztisov. — C. kr. deželna vlada je poslala 100 razglasov, kje, kedaj in kako se bodo letos na Krajskem konjske premije delile; odbor razpošlje te razglase podružnicam in prosi vredništvo „Novic“, naj v svojem listu objavi posnetek tega razglasa*), imenovanje dveh poslancev v dotično premijsko komisijo pa prepušča odseku konjerejskemu. — Vipavska kmetijska podružnica naznanja odboru, da kakor druga leta tako tudi letos namerava v Vipavi ob malem Šmarnu (8. septembra) napraviti kmetijsko tombolo, pri kateri bodo kmetijska orodja, pa tudi en junček dobitki, ter prosi glavni odbor denarne podpore; odbor, pripoznaje korist taci javnih iger po deželi, je sklenil dovoliti naprošenih 20 gold. — Prošnjo tukajšnjega čebelarškega društva za podporo popotnine k 25. velikemu zboru nemških in avstrijskih čebelarjev v Koloniji (Köln) je glavni odbor s toplim priporočilom izročil sl. ministerstvu kmetijstva. — Začasni odsek za ustanovljenje avstrijskega sadjerejskega društva razpošilja razglas, da bode 25. septembra ustanovni zbor tega društva v Gradci in vabi sadjerejce vseh dežel v ta zbor; glavni zbor želi, naj bi „Novice“ objavile posnetek tega vabila. — Po predlogu g. dr. Poklukarja, ki se je po želji družbe kmetijske kranjske udeleževal shoda avstrijskih kmetovalcev (Agrartag) na Dunaji, je odbor pripoznal korist skupnega zastopa avstrijskih kmetijskih družeb na Dunaji pod pogoji, da specijalni interesi nobene dežele zategadelj ne trpijo škode in da administrativni stroški tacega skupnega organa ne nakladajo velicih bremen družbam kmetijskim. — Za ude družbi kmetijski so bili sprejeti po predlogu podružnice vipavske: g. Karol Dolenec, posesnik v Vipavi, g. Alojzij Ferjančič, posestnik na Slapu, g. Jožef Habè, posestnik v Gočah, g. Alojzij Lavrenčič, učitelj na Slapu, in g. Franc Trost, učitelj v Podragi, — po predlogu podružnice postojnske pa g. Jožef Volk, posestnik in župan v Erzeltji, gosp. Ferd. Gaspari, c. k. okrajni živinozdravnik, in pa gospá Neža Noll, posestnica v Orehku.

— (Poziv kranjskim živinorejcem!) Ker c. k. družba kmetijska more iz državne podpore tudi letos nakupiti nekoliko bikov čistega Muriškega (Mürzthaler) in pa Belanskega (Möllthaler) ali Pincgavskega (Pinzgauer) plemena, in ker ima morebiti kdo naših domačih živinorejcev kakega bika tacege po očetu in materi čistega plemena, poldrugo ali dve leti starega in sicer za pleme lepo vstvarjenega, naj to še ta mesec podpisanemu odboru naznani in pové ceno, pa tudi dokaze pridene, da je bik res popolno čistega Muriškega, Belanskega ali Pincgavskega plemena.

Glavni odbor c. kr. družbe kmetijske
v Ljubljani 6. avgusta 1880.

— (V proslavo petdesetletnice) Nj. veličanstva presv. cesarja Franc Jožefa I. bo predvečer (17. dne t. m.) čitalniški pevski zbor, spremljan od „Sokolov“, predstanovanjem c. kr. deželnega predsednika pel 3 zборе: „Svoji k svojim“ od Bendel-na, — „Popotnik“ od Ned-

veda, v katerem g. Medén poje samospev, in pa „Cesarsko himno“.

— Čitalniški pevski zbor se udeleži tudi svečanosti požarne brambe in bode pred mestno hišo pel Jenkov zbor: „Molitev“, — v Repnjah pa bode pel v proslavo Kopitarjeve stoletnice.

— (Prostovoljna požarna bramba) obhaja 15. in 16. dne t. m. svojo desetletnico s sledečim programom: Predvečer se sprejmejo zastopniki družih požarnih bramb; ob 8. uri je godba po mestu in potem skupščina v Auerevi pivarni. 15. avgusta (v nedeljo) ob 8. uri je slovesni vhod vnanjih gostov s kolodvora v mesto pred mestno hišo, kjer jih mestni župan in ljubljanske požarne brambe načelnik sprejmeta in se ljubljanski požarni straži izroči parna gasilnica v dar kot priznanje njenega blagega delovanja. Ob 11. je velika vaja požarne brambe, ki z vsem svojim gasilnim orodjem nastopi. Ob 2. uri popoldne je slovesen obed na kazinskem vrtu, popoldne ob 5. uri pa veselica na vrtu Kozlerjeve pivarne. — 16. avgusta (v ponedeljek) zjutraj ob 5. uri je juterna budnica, ob 6. uri skupščina vseh deležnikov v zvezdnem drevoredu, od koder se, spremljani od godbe, podadó na zgornji Rožnik; — ob 10. uri se zberó delegati v mestni dvorani in obravnavajo, kako bi se dale združiti vse kranjske požarne brambe, ki so in se še osnujejo.

Odbor, ki se je osnoval za to svečanost požarne brambe, razposlal je svojim tovarišem poziv, iz katerega povzamemo sledeče:

„Kakor Vam program pové, so meščanje glavnega našega mesta veljavo dobro organizovane požarne brambe kaj dobro priznali, a zdaj gasilno opravo našo hoté pomnožiti še z velikanskim darilom, namreč s parno brizgalnico. Slavni deželni zbor je nedavno sklenil v posebni postavi novo uredbo o gasilstvu požarnih bramb po deželi in se pri tem zlasti oziral na prostovoljne požarne brambe. Če se toraj na merodajnem mestu njih važna korist priznava in včenja, je nalog naš, kolikor moči se organizovati in marljivo pospeševati založbo daljših prostovoljih požarnih bramb. O sredstvih in potih, kako to doseči, hočemo izpregovoriti ob povodu naše slavnosti, in s poslanci kranjskih požarnih bramb prevdariti, bi li ne bilo dobro in koristno, vse kranjske požarne brambe ožje združiti, njihove uredbe kolikor je moči enakomerno vsporediti, in jim vsled tega vzmočiti, da se vzajemno podpirajo in si pomagajo, a stališče občne stvari naše razširimo in utrdimo.“

— Gosp. c. kr. deželni predsednik Winkler se je odpovedal državnemu poslanstvu, ker, kakor nam je rajnki deželni predsednik vitez Kallina pripovedoval, ministerstva predsednik grof Taaffe nima rad, če so c. kr. deželni načelniki državni poslanci. Po takem je zdaj baron De Pretis, tržaški ces. namestnik, edini državni poslanec in tak, ki stoji v vrsti vladne opozicije.

— Slovenščina postane na ljubljanski viši realki prihodnje leto obligaten predmet za vse razrede in za vse učence, ki se oglašé pri vstopu v realko za Slovence. Tudi se bode osnoval poseben oddelek za slovenščino, ako se oglasi zadostno število taci učencev, katerim slovenščina ni materinščina. No nekaj malega je! — Radostni zato slišimo, da naš pravični gosp. deželni predsednik hoče skrbeti zato, da jezikovna resolucija državnega zbora ne ostane samo na papirji v prihodnjem šolskem letu.

— Občina Kresniška je izvolila častne občane: grofa Taaffe-a, deželnega predsednika Winklerja in dr. Jan. Bleiweisa.

— (Obhajanje petindvajsetletnice katoliške rokodelske družbe) bilo je v nedeljo tako slavnostno, da si moramo

*) Glej 1. stran današnjega lista.

več prostora prihraniti za popis te slovesnosti v prihodnjem listu.

— Ne moremo si kaj, da ne bi tudi „Novice“ ponatisnile tistega odgovora, s katerim je po poročilu „Slovenčevem“ v 86. listu neko c. kr. okrajno glavarstvo na Gorenjskem rešilo vlogo Č. župana, s katero je prosil, naj bi se mu odpisi in dopisi uradni pošiljali slovenski zato, ker nemščine ne on, ne nihče njegovih občanov ne razume. Ta rešitev okrajnega glavarja glasila se je tako-le:
Z. 1776.

Dem Gemeindeamte in K.

zurück unter Hinweisung auf den Art. XIX. des Staatsgrundgesetzes vom 21/12. 1867 mit dem Bemerken, dass die Pflicht, sich das Verständniss beider Landessprachen angelegen sein zu lassen, für das Gemeindeamt ebenso vorhanden ist, wie für die k. k. Staatsbehörden. Ich finde bei diesem Anlasse dem Gemeindeamte zu bemerken, dass in Hinkunft jede aus derartigen leeren, unbegründeten und subordinationswidrigen Ausflüchten stammende Verschleppung des Geschäftsganges an dem Herrn Gemeindevorsteher als dem Schuldtragenden gemäss §. 98 Gmd. Ordnung auf das strengste gehandelt werden wird. —

Zdaj pa recite, ali ni dr. Bleiweis v deželnem zboru pravo trdil, ko je rekel, da se nekateri c. kr. okrajni glavarji kranjski obnašajo prav kakor turški paše?

— Ljubljanskega „Tagblatta“ glasoviti vrednik Kraus je nedavno kopita pobral in pobegnil med Vlahe, v soboto v 179. listu pa napoveduje „Tagblatt“ sam v oklicu, katerega je neki 5 njegovih glavnih patronov skovalo, da 15. dne t. m. pogine. Ker pa je hydra mnogoglavna pošast, ostala je „Tagblattu“ vendar še ena glava in s to glavo gre v Gradec, kjer namerava „Tagblatt“ ko „Laibacher Wochenblatt“ vsak teden enkrat izhajati, dokler imenovane pošasti ne bode popolno konec. Ustvarjen — kakor za gotovo vemo, kako je pri začetku naročnike med uradniki prešal — s pripomočjo ces. kr. uradnikov in vzdržavan večidel tudi z naročnino c. kr. uradnikov kot glasilo konstitucionalnega društva, katero okoli 70 društvenikov iz vrste ces. kr. uradnikov šteje, je „Tagblatt“ uže davno finančno hiral in bil bi uže davno konec vzel, ako ne bi bil sesal na prsih svoje „Milchschwester“, to je, Bambergove „Laibacherice“. Nepristranski svet se je uže davno čudil tej neravni zvezi med vladno „Laib. Zeitung“ in pa med divjim protivnikom sedanje vlade dunajske in ljubljanske. Zdaj je ta zveza raztrgana, in ker Bamberg kot založnik vladnega časnika ne sme več zalagati vladi nasprotnega „Tagblatta“ in bi noben pošten tiskar ljubljanski ne prevzel tiska razupitega lista, zato vandra v Gradec, kjer hoče vsaj enkrat na teden strupeni svoj žolc bljuvati na vse, kar je narodnega, dokler popolno, moralično in finančno, konca ne vzame. Ž njim pa gre tudi pravo ognjišče večletnega nemira iz dežele, ki je netilo plamen razpora zmirom in povsod s tem, da so pisuni njegovi z blatom ometavali predloge ali govore narodnih mož v deželnih in drugih zborih, da so sistematično obrekovali vedenje naših zastopnikov, zasramovali Hohenwarta, Windischgrätz, Schneida in druge, napadali Taaffe-a in Winklerja, grdili deželo našo in narod naš pred svetom, na kratko rečeno, da so — ker narodni časniki niso mogli in niso smeli molčati na neprestane krivične napade „Tagblattove“ — s tem neprenehoma podžigali nemir v deželi. Po naših mislih je to, da se „Tagblatt“ sam pokoplje, premilostljiva kaznen

za tak nesramen list; z ozirom na javni mir in red moral bi uradno prepovedan biti, dokler se po njem razburjena dežela ne pomiri.

— (*Osmi mednarodni sejm za žito in semena na Dunaji*) je 16. in 17. dne t. m. Ker se utegnejo tudi naši trgovci udeležiti tega sejma, jim naznanjamo, da oglasila sprejema gosp. A. Dreo, predsednik ljubljanske trgovinske in obrtnijske zbornice, ki oskrbi tudi vstopnice na to sejmišče, za katere se plača 2 gold.

— (*V Ameriko*) je šlo ta teden s čast. g. misijonarjem Stariho, in tam uže naseljenim trgovcem Šebatom 12 Kranjcev, 9 moških mladih ljudi in 3 ženske, iskat boljše sreče. Vsi gredó v Minnesoto, kjer je uže več kranjskih družin naseljenih. Konec meseca gre še č. gosp. Trobec, dekan v Wabashi ob reki Misisippi, ki vzame tudi nekaj mladih ljudi seboj.

— (*Maša za mrtve.*) Ravnokar je prišla na svitlo v Blaznikovi tiskarni: „Missa pro defunctis“, čveterglasno ali za en glas z orglami sestavil P. Angelik Hribar. — Dobiva se v Blaznikovi tiskarni v Ljubljani po 30 krajc., po pošti 2 kr. več. Imenovana maša je pisana v lahkem in cerkvenem slogu.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Potovanje cesarjevo v Galicijo itd. je sedaj določeno. Prvi dan septembra pride presvitli cesar čez Olomuc v Krakovo, ostane do 15. dne septembra v Galiciji in odpotuje ta dan v Bukovino, od kodar 17. septembra na Oggersko gre k vojaškim vajam.

— Ministerstvo je popustilo tisto nesrečno idejo, ki je več časa se sprehajala po časniki, da se namreč bode „nemški jezik“ proglasil za „državni jezik“ v Avstriji. Vladni časniki naznanjajo zdaj, da vlada namerava prihodnjemu državnemu zboru, ki se ima pričeti v drugi polovici novembra, v obravnavo predložiti postavo o izvrševanju §. 19. državnih osnovnih zakonov. Taka postava nam je pač nujna potreba, pa jasna in določna mora biti. Sploh je živa potreba, da se minister Taaffe zaveda, da za njim stoji velika večina nenemških narodov, ki imajo pravico zahtevati, da postanejo ravnopravni z nemškim narodom.

— Profesor Hebra, eden najodličnejših učenjakov na zdravniški fakulteti dunajskega vseučilišča, je 4. dne t. m. umrl. Bolezni kožne je zdravnikom on najbolj razjasnil. Rokitsky, Škoda, Hebra je ona trójica, po kateri je dunajsko vseučilišče najprej sloveti pričelo, in vsi trije so sinovi matere Slave.

Štajarsko. — Na Štajarskem se pripravljajo na veliki volilni boj. Glasoviti Duhatsch, za katerem tudi ljublj. „Tagblatt“ solze pretaka, je odložil državno poslanstvo, in za Maribor, Ptuj itd. ima biti nova volitev. Sliši se, da minister Conrad kandidira, kandidira pa tudi bivši ustavaški državni poslanec K. Reuter. Če Slovenci nimajo nade prodreti s kakim veljavnim narodnjakom, naj se poprimejo barona Conrada, kateremu je grof Taaffe zaupanje skazal, da ga je sprejel v svoje ministerstvo.

Turčija. Turške zadeve se začasno menda mirno rešijo. Avstrija in Nemčija delate na vso moč, da se zadostuje Črnigori z odstopom Ulcinja in potem je Srbija rešena zaveze, da jo v boji s Turčijo podpira. Se ve, da s tem ni še rešeno vse turško vprašanje, kajti še niso rešene grške in bolgarske zadeve; dokler pa to ni rešeno, ni zavarovan mir Evropi in posebno Avstro-Ogerski ne.